CYNGOR CYMUNED LLANARTHNE
LLANARTHNE COMMUNITY COUNCIL

COFNODION O GYFARFOD BLYNYDDOL CYNGOR CYMUNED LLANARTHNE A GYNHALIWYD AR DDYDD MAWRTH 9fed FAI 2017 YN NEUADD LLANARTHNE.

Yn bresennol: Y Cynghorydd P. Bowen
Y Cynghorydd P. W. Edwards
Y Cynghorydd D. E. Jenkins
Y Cynghorydd Mrs D. M. Jones *(Cadeirydd)*
Y Cynghorydd H. B. Jones
Y Cynghorydd D. D. Morgan *(Is-gadeirydd)*
Y Cynghorydd K. Thomas *(Hyd 19.37)*

Hefyd yn bresennol: Cynghorydd Cymuned a Chynghorydd Sir Mrs C. A. Davies.
Mr Gethin James *(Clerc y Cyngor Cymuned)*

Ymddiheuriadau: Y Cynghorydd Mrs J. P. Roberts

Dechreuodd y cyfarfod am 19.00

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Sir Mrs C. A. Davies i'r cyfarfod, a llongyfarchodd hi ar gael ei hethol yn ddiweddar (Diwrthwynebiad) fel cynrychiolydd Plaid Cymru yn Ward Llanddarog.

CCL 17/01 **DATGANIAD DERBYN SWYDD GAN AELODAU**

Yn dilyn canlyniad yr etholiad diwrthwynebiad gynhaliwyd ar y 4 Mai, 2017 fe wnaeth pob un o'r Cynghorwyr Cymuned a etholwyd ac oedd yn bresennol ddarllen, ac arwyddo y "Datganiad Derbyn" ym mhresenoldeb y clerc, yn unol ag Adran 83, Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Clerc i gysylltu gyda'r Cynghorydd Mrs J. P. Roberts cyn y cyfarfod nesaf i lofnodi'r "Datganiad Derbyn" yn ei bresenoldeb.

Cadarnhaodd y Clerc fod Cyngor Cymuned Llanarthne yn un aelod pryn o garfan lawn o Gynghorwyr (10 Cynghorydd Cymunedol) ar hyn o bryd. Ac y bydd y cysylltu gyda Swyddog Etholiadol yn unol â hynny er mwyn hysbysu'r swydd.

CCL 17/02 **ETHOL CADEIRYDD AR GYFER Y FLWYDDYN I DDOD**

Diolchodd y Cadeirydd i bawb am gynorthwyo a chefnogi ef drwy gydol ei flwyddyn yn y swydd a oedd wedi bod yn brofiad pleserus. Teimlai hefyd fod ein cyfraniadau yn cael sylw yn y gymuned a bod y cyngor cymuned yn gwneud cyfraniad gwerthfawr yn ein hardal. Yn unol â phrotocol y Cyngor, Cynigodd y Cynghorydd H. B. Jones, eiliwyd gan y Cynghorydd P. W. Edwards, ac roedd pawb yn gytûn fod yr Is-gadeirydd y Cynghorydd Mrs D. M. Jones yn cael ei ethol yn Gadeirydd am y flwyddyn i ddod. Llofnododd y datganiad perthnasol. Diolchodd i'r aelodau am ei ethol fel Cadeirydd, a diolchodd hefyd i'r Cynghorydd D. E. Jenkins am ei arweiniad a'i ymrwymiad i'r cyngor cymuned yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Llongyfarchodd y Cadeirydd hefyd y Cynghorydd Sir Mrs C. A. Davies ar ei llwyddiant etholiad diweddar a chroesawodd hi nôl fel Cynghorydd Cymuned ym mhlwyf Llanarthne.

CCL 17/03 **ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER Y FLWYDDYN I DDOD**

Cynhigiodd y Cynghorydd K. Thomas, eiliwyd gan y Cynghorydd P. W. Edwards, a chytunodd pawb bod y Cynghorydd D. D. Morgan yn cael ei ethol fel Is-gadeirydd ar gyfer y flwyddyn i ddod. Cafodd ei longyfarch gan y Cadeirydd.

CCL 17/04 **MABWYSIADU RHEOLAU SEFYDLOG**

Cynhigiodd y Cynghorydd D. D. Morgan, eiliwyd gan y Cynghorydd K. Thomas, bod y Rheolau Sefydlog yn cael ei derbyn. Fe wnaeth pawb oedd yn bresennol cadarnhau e'u bod wedi derbyn copïau o'r Rheolau Sefydlog. Anogodd y Clerc i'r aelodau a oedd yn bresennol i ymgyfarwyddo â'r ddogfen.

CCL 17/05 **PENODI CYNRYCHIOLYDD I GYFARFODYDD GRŴP 'UN LLAIS CYMRU'**

Ar hyn o bryd y cynrychiolydd yw'r Cynghorydd D. E. Jenkins, sydd wedi mynychu y rhan mwyaf o'r cyfarfodydd. Cynhigiodd y Cynghorydd K. Thomas, eiliwyd gan y Cynghorydd P. W. Edwards, bod y Cynghorydd D. E. Jenkins yn gynrychiolydd. Bydd y Cynghorydd D. D. Morgan yn aros wrth gefn petai'r cynrychiolydd yn cael ymrwymiadau eraill fel cynrychiolydd y cyngor.

CCL 17/06 **PENODI DAU I FYNYCHU CYNGHORAU CYMUNED GRŴP GWENDRAETH**

Ar hyn o bryd ein cynrychiolwyr ydyw'r Cynghorydd H. B. Jones, gyda'r Clerc yn warchodfa fel bo angen. Bydd y Cynghorydd H. B. Jones yn gweithredu fel cynrychiolydd o'r cyngor yn y cyfarfodydd hyn.
Cytunodd y Cynghorydd K. Thomas i fynychu'r cyfarfodydd petai angen, nei bod ymrwymiadau eraill gan y Cynghorydd H. B. Jones. Bydd y Clerc yn ymchwilio'r dyddiad cyfarfod grŵp nesaf.

CCL 17/07 **CYRFF LLYWODRAETHU YSGOLION**

Roedd pawb yn gytûn fod y sefyllfa hon yn awr wedi dod i ben ar ôl Ysgol Gynradd Llanarthne gau. Mae'r clerc wedi ysgrifennu at Gadeirydd y Corff Llywodraethol yn Ysgol Gynradd Nantgaredig i fynegi ein diddordeb mewn cael eu hethol i'r Corff Llywodraethol yn y rownd nesaf o swyddi gwag, naill ai fel cynrychiolwyr y rhiant neu gymunedol. Mae'r Cynghorydd Mrs J. Roberts wedi cytuno yn y gorffennol i gynrychioli ein cyngor ar y Corff Llywodraethol. Cytunwyd Clerc i gysylltu â Chadeirydd y Corff Llywodraethol Ysgol Gynradd Nantgaredig ar y mater.

CCL 17/08 **PENODI SWYDDOG CYFRIFOL ARIANNOL**

Mae'r Clerc fel arfer yn ymgymryd â'r rôl hon. Cynhigiodd y Cynghorydd H. B. Jones, eiliwyd gan y Cynghorydd K. Thomas, a chytunodd pawb bod y Clerc yn cael eu penodi fel swyddog ariannol cyfrifol am y flwyddyn i ddod.

CCL 17/09 **DYDD A LLEOLIAD CYFARFODYDD YN Y DYFODOL**

Cynigiodd y Cynghorydd D. E. Jenkins, ac eiliwyd gan y Cynghorydd H. B. Jones, a chytunodd pawb bod y nosweithiau cyfarfodydd yn aros yr un fath, sef yr ail ddydd Mawrth o bob mis ac eithrio mis Awst, a'r cyfarfodydd o Hydref i Fai eto i'w cynnal yn Neuadd Llanarthne, a Mehefin, Gorffennaf a Medi yn yr Hen Ysgol yng Nghapel Dewi.

CCL 17/10 **MATERION RHAGARWEINIOL**

a. Cofnodion Cyfarfod y Cyngor Cymuned a gynhaliwyd ar ddydd Mawrth 11eg Ebrill 2017 (Cofnodion Rhif 151 - 165).

Yn amodol i gywiriad enw yn y Cofnodion Cymraeg. Cafwyd y Cofnodion **eu cymeradwyo** fel cofnodion cywir,
Cynigiwyd gan y Cynghorydd P. W. Edwards, ac eiliwyd gan y Cynghorydd D. E. Jenkins.

b. Materion yn codi o'r Cofnodion uchod.

[Cof Rhif (151) a (146)]. Mr T. R. Carruthers bellach wedi cwblhau a gosod pedwar blychau amddiffyn planhigion yn ôl y gofyn.
[**Cof Rhif (157)**] Cadarnhaodd y Clerc fod Dyletswydd / TAW Ad-daliad 2016/17 gyfanswm o £937.51 wedi'i drosglwyddo i mewn i'n cyfrif ar 25/04/2017
[Cof Rhif (158)]. Mr Lyn Llewelyn (Archwiliwr Mewnol) wedi bodloni'r clerc a'r materion yn ymwneud â:

- Annibyniaeth a Chymhwysedd
- Cynllun Archwilio Mewnol
- Ffi Archwilio Fewnol
- Mynediad at wybodaeth, swyddogion ac aelodau.

Bydd y Clerc bellach yn anelu at gael y cyfrifon 2016/17 i'w gwirio'n fewnol erbyn cyfarfod nesaf y cyngor cymuned.

Datganiadau o Fuddiant Personol

Ni chofnodwyd unrhyw ddatganiad ffurfiol o ddiddordeb gan y Cynghorwyr oedd yn bresennol.

CCL 17/11 **MATERION LLEOL**

i. Adroddwyd bod Beiciau Treialon yn defnyddio'r llwybr sy'n arwain i lawr o'r gyffordd ddwyreiniol islaw na Wennallt i'r gyffordd ar y B4300 sydd i'r dwyrain o Pistyll-Dewi.
ii. Yn dilyn yr ail ddiwygiad o ddwyn metel sef giât fechan ar lwybr cyhoeddus 31/24 Garn Goch i Garregwen - Heol Penpal. Awgrymir bod arddull pren yn cael eu gosod yn lle'r giât fetel a gollwyd.
iii. Sedd mainc bren a choncrit ger Llwynddewi yng Nghapel Dewi a'i gosodwyd yno gan Gyngor Cymuned Llanarthne, mae'r estyll pren angen i'w newydd ac ailosod. Cytunwyd i ofyn i Mr T. R. Carruthers i wneud gwaith atgyweirio hwn ar ran y cyngor cymuned.
iv. Eisiau gwneud ymholiadau i gael arwyddion brown (Bwyty'r Ffigysbren - sydd wedi cau erbyn hyn) ei thynnu i lawr.
v. Bin angen gwagio ym Mhont Felin-gat.
vi. Mae'r wal gerrig rwbel ym Mhont Felin-gat angen sylw ar unwaith.
vii. Nid yw'r arwydd rhwng Ty-mawr a Garn-goch wedi cael ei lanhau fel y gofynnwyd amdano yn flaenorol.
viii. Nid oedd y materion arwyddion sydd ar goll, ac wyneb y ffordd ger Arwel Court wedi cael ei ddatrys er gwaethaf dod ar faterion at sylw'r Awdurdod.
ix. Mae'r Lloches Bws yn Harddfan, Llanarthne, sy'n eiddo ac a gynhelir gan yr Awdurdod eisiau sylw, h.y. Eisiau glanhau'r gwydr.
x. Mae'r palmant i gerddwyr ym Mhont Llanarthne angen sylw.

Parhad……

xi. Gofynnwyd am a chytunwyd bod ein mannau chwarae yn Llanarthne a Chapel Dewi yn cael eu harolygu gan yr Awdurdod o leiaf ar drefniant chwarterol bob blwyddyn, gydag unrhyw faterion iechyd a diogelwch yn cael ei hadrodd yn ôl gan yr Awdurdod i'r Clerc.

CCL 17/12 ADRODDIADAU GAN AELODAU

Nid oedd unrhyw adroddiadau gan aelodau a oedd wedi mynychu cyfarfodydd fel cynrychiolwyr y cyngor.
Gofynnwyd a chytunwyd i gynnwys Adroddiad Cynghorwyr Sir yng Nghyfarfodydd y Cyngor Cymuned yn y dyfodol.

CCL 17/13 GOHEBIAETH

Penderfynwyd nodi'r ohebiaeth gyffredinol ganlynol ar y cofnodion: -

Gohebydd	Pwnc
GIG Cymru	Gwybodaeth wedi'i dderbyn ar Ffôn 111 Mewn achos brys ond ddim yn bygwth bywyd - y meddyg teulu lleol gwasanaeth y tu allan i oriau.
Swyddfa Ystadegau Gwladol	Cadarnhaodd y Clerc ei fod wedi cwblhau'r holiadur 2017 ar gyfer yr Arolwg Chwarterol.
Un Llais Cymru	Cynghorau sy'n aelodau o Un Llais Cymru yn cael eu gwahodd i gynnig uchafswm o ddau gynnig i'w trafod yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol ar ddydd Sadwrn 30 Medi, 2017, y mae'n rhaid iddynt gyrraedd yn eu swyddfa dim hwyrach na hanner dydd ar ddydd Gwener 30ain Mehefin 2017.
Un Llais Cymru	Yn anfon Templed Cyfryngau Cymdeithasol i'w ddefnyddio gan Gynghorau Cymuned a Thref, Clerc wedi adolygu'r ddogfen ac awgrymodd ein bod yn mabwysiadu'r polisi. Bydd copïau ar gael yn y Cyfarfod nesaf y Cyngor Cymuned.
Cyngor Sir Caerfyrddin	Dwy sesiwn hyfforddi Cod Ymddygiad wedi eu trefnu a byddant yn cael eu cynnal 17:45-8:30 ar yr 2il a'r 16 Mehefin, 2017 yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir.

CCL 17/14 MATERION CYNLLUNIO

a. Nid oedd unrhyw wrthwynebiad i'r cais cynllunio LLAWN ganlynol:

(i) **Cais Rhif: W/35399.** Adeilad Sied Dda Byw Amaethyddol a Diwygiad a Gosod Iard Ffarm, Tir yn Ffynnon Luan, Maesybont, Llanelli, Sir Gaerfyrddin SA14 7HF
Ymgeisydd: A. J. Thomas.

CCL 16/14 **TALIADAU ALLAN O GYFRIFON Y CYNGOR**

Mae'r cyfrifon canlynol wedi cael eu pasio i'w talu:-

i. Mr T. R. Carruthers, am lanhau mannau gwydrog i gysgodfa'n bws yng Nghefn Abbey, a gwneud pedwar blychau amddiffyn planhigion pren yn Llanarthne a Chapel Dewi. Deunyddiau £73.21, Llafur £70.00 Cyfanswm = £143.21.
£143.21 **Siec Rhif 102417**

ii. Gethin James - ad-daliad ar gyfer yr eitemau a ganlyn, yn unol â derbyn taliad arian parod dyddiedig 22.04.2017 - Fframiau am Dystysgrifau £10.38, a derbyn taliad arian parod dyddiedig 26.04.2017 Un bowl geramig o Grochendy Gwili am £50.00 Cyfanswm = £60.38
£60.38 **Siec Rhif 102418**

CCL 17/16 **ADRODDIAD GAN Y CYN CADEIRYDD AR LWFANS Y CADEIRYDD YN 2016/17**

Y lwfans ar gyfer 2016/17 oedd £500.00 gyda'r cyfle i hawlio swm ychwanegol os oedd diffyg. Dywedodd y Cynghorydd D. E. Jenkins yn y cyfarfod taw cyfanswm ei wariant ar gyfer ei flwyddyn yn y swydd oedd £435.00 Mae'r clerc fel swyddog ariannol cyfrifol yn fodlon y bernir bod y gwariant manwl a gafwyd ac a ddarperir yn briodol i'r rolau a'r swyddogaethau a gyflawnir y flwyddyn yn y swydd gan y Cynghorydd D. E. Jenkins.

Cynigiodd y Cynghorydd P. W. Edwards, y Cynghorydd Mrs C. A. Davies eilio, a chytunodd pawb fod y Cynghorydd D. E. Jenkins yn cadw'r gwarged cyfanswm o £65.00 a derbyn swm ychwanegol o £135.00 gan fod cynghorau cymuned yn cael eu hawdurdodi i wneud taliadau i bob un o'u haelodau mewn perthynas â chostau teithio ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor.
Bydd y Cynghorydd D. E. Jenkins yng nghwmni ei wraig Mrs Wendy Jenkins yn bresennol yng Ngarddwest Palas Buckingham ar ddydd Mawrth 23ain o Fai 2017 fel cynrychiolwyr o Gyngor Cymuned Llanarthne.

£135.00 **Siec Rhif 102419**

CCL 17/17 **LWFANS Y CADEIRYDD 2017/18**

Cynigiodd y Cynghorydd H. B. Jones ac eiliodd y Cynghorydd D. E. Jenkins a chytunodd pawb fod £500.00 yn cael ei ganiatáu yn 2017/18, gyda'r cyfle i hawlio swm ychwanegol os bydd angen.

£500.00 **Siec Rhif 102420**

CCL 17/18 **PRYNU BAR AR GYFER CADWYN SWYDD CADEIRYDDION**

Cynigiodd y Cynghorydd Mrs C. A. Davies, eiliwyd gan y Cynghorydd D. E. Jenkins, a phawb yn cytuno y bydd bar yn cael ei brynu gyda'r arysgrif "2017 Mrs D. M. Jones ''

CCL 17/19 **ENWEBIADAU AR GYFER CYFETHOL**

Bydd y Clerc wedi dwyn sylw i'r Swyddog Etholiadol o fewn yr Awdurdod fod swydd wag wedi codi ar gyfer Cynghorydd yn Gyngor Cymuned Llanarthne.

CCL 17/20 **ADNEWYDDU YSWIRIANT 2017/18**

Adnewyddu Yswiriant Cynghorau Lleol, Premiwm: £588.97 gan gynnwys Treth Premiwm Yswiriant yn 12.00%. Dyddiad Adnewyddu: 1 Mehefin, 2017, Polisi: Cyngor Cymuned Llanarthne. Rhif y Polisi: LC/M/001188.
Mae'r premiwm uchod yn cynnwys ein disgownt Tymor Hir Cytundeb o 5% (pwynt o adnewyddu 2018) gyda Aon.

Mae'r polisi yn cynnig y canlynol

- Gosod gorchuddion sy'n amddiffyn yn erbyn risgiau a wynebir gan gynghorau, gan gynnwys rhwymedigaethau cyfreithiol, arian, lladrad gan weithwyr, camwedd damweiniol gan swyddogion y cyngor ac enllib ac athrod
- Costau Cyfreithiol ar derfyn safonol o £250,000, gan adlewyrchu costau cynyddol o gyngor cyfreithiol.
- Swyddogion Indemniad ar derfyn safonol o £500,000
- Damweiniau Personol yn cwmpasu gyda swm budd-dal cyfalaf o £100,000, a budd-dal wythnosol o £200.00
- Gosod terfynau ar gyfer clawr eiddo (nid oes angen i dalu mwy bob tro y mae newid i gofrestr asedau'r cyngor).

Gwarant "*Fidelity"* yw £250,000.00

Cynigiodd y Cynghorydd H. B. Jones, ac eiliwyd y Cynghorydd D. E. Jenkins, a chytunodd pawb fod y polisi yswiriant yn cael eu hadnewyddu.

£588.97 **Siec Rhif 102419**

CCL 17/21 **MATERION GORYRRU**

Plismona goryrru ffyrdd wedi cael ei gynnal yn ddiweddar eto yn pentref Llanarthne fel yr addawyd. Mae canlyniadau'r arolwg *'counter'* diweddar wedi nodi bod y cyfnod gwaethaf o oryrru trwy bentref Llanarthne yw rhwng 07:00 - 9:00 yn y bore a 16:00-6:00 yn yr hwyr - cymudwyr gwaith.
Clerc i ofyn am adborth a diweddaru gan yr Awdurdod Priffyrdd ar y mater hwn.

CCL 17/22 **Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf**

13eg Mehefin 2017 am 19.00 yn yr Hen Ysgol yng Nghapel Dewi

Daeth busnes y cyfarfod i ben am 20.26

_____ _____

Y Cynghorydd Mrs D. M. Jones ***Gethin James***
Cadeirydd ***Clerc i'r Cyngor***
(Cyfnodau Rhifau 01 - 22)